

Latweeschu Awises.

Nr. augstas Geweschanas - Kummissiones sianu un nowehleschanu.

Nr. 6. Zettorfdeena tannî 8tâ Bewrat 1823.

No T e l g a w a s.

Tannî 17tâ Dezember Durbes zeenigs Mahzitais un Grohbines Prabhwests Kunzler nomirris, winsch par 22 gaddeem par Mahzitaju pee Durbes Latweeschu draudses bijis, un tannî paschâ deenâ, kâd nomirre, winna dehls Telgawâ par Durbes draudses jaunu Mahzitaju tappe eeswehtihits. — Tannî 3schâ Janvar Walles - muischas draudses zeenigs Mahzitais Beuthner arri pee Deewa aigahjis, us pîmu seemas svehtku deenu wehl Latwisski un Wahziski spreddiki fazzijis, winsch parwissam 23 gaddus par Mahzitaju pee Walles - muischas draudses bijis. Dauds mihlestibas un schehluma assaras birst us teem kappeem scho Deewa kalpu, kas pehz zilweku buhdami buhu ~~wunnes~~ ~~zilweku~~ un sawus Deewa darbus strahdaht.

Kurfisch ôs, tannî 16tâ Janvar.

Mannâ draudsé dsihwoja (nu jau 12 gaddi) apprezzehts Muischneeks, kam 2 behrni bija. Pee winna faimes peederreja weena atraitne ar dehlu un meitu, kas, jebshu dsumti laudis buhdami, no Kungeem kâ behrni eeraudsiti un apgahdati, ir pehzaki brihwi laisti tappe. Atraitnes meitai gaddijahs bruhtgans, kas kâ gohdigs faimneeks to meitu apprezzeja, un tas dehls palifke Kunga sullainis, fo sawas gudribas un taisnibas deht wissi zeenijsa.

Dashadi gruhti likteni to padarrija, ka Muischneekam ar teem sawejeem no Kursemes us Wahzsemni bija ja-eet. Sullainis gahje lihds, bet ta atraitne gribbeja labpraht pee meitas palift. Tas winnai tappe wehlehts, un zeenigs Kungs wehl apsohlija ifgad dus kâ warredams, winnai fo peemest. Ta Kungi un faime ar assarahn schkîhrabs, un kârs staigaja sawu zellu, zits zittam labbu

laimi wehledams. Bet Wahzsemni to brihdi laimes seedi zaur bresmigu karra = wehtru iskaistti un pohtiti tappe, un Muischneeks tur ne atradde, fo bija zerrejis. Gan winsch labbu muischu no raddeem eemantoja, bet kâ jau fazzihts, karsch winnam ne kahdus preezigus auglus ne lahwe baudiht. Leelas makschanas winna mantas jo deenas jo wairak masinaja un parradi augumâ pee-auge. Sirdsehsti un behdas winna turflaht skundi-naja; patte zeeniga Mahte nomirre, un ne zik ilgi pehz tam, ir Muischneeks pats winnai to tumfchu nahwes = zellu pakfalstaigaja, debes gaifinianu mekledams.

Divi Preileines mahti un tehwu glabbaja, un padewahs sawas behdas ar kristigu prahru gaddos ~~atuhu~~ ~~atuhu~~ ~~bghrinus~~ schehlo. Virpôs minnedams, tai Kursemes atraitnei no Wahzsemnes sawas dahwanas bija atsuhtijis; bet pats leelas behdas un truhfumâ buhdams, pehzaki ir tahs dahwanas palifke nefuhtitas. Muhsu atraitne ne furneja, bet noschehloja daschdeen to gruhtu likteni, kas winnas zeenigus fungus bija aishnehmis. Es pats abbeju draugs buhdams, to biju dsirdejis. Ta gaddi aissfrehja un rettaki kahda sinnu no Wahzsemnes atnahze. No tahn diwi Preileinehm ir ta jaunaka nomirre, un tai ween weenigai nu tas gruhts darbs bija ja usnemm, nelaika tehwa sajauktas lectas ischfirt un islihdsinah. Kas winnai kâ seewischkai to buhtu par laumu nehmis, ja winna scho gruhtu nastu no sevim buhtu nokrattu, un tiffai par sevim gahdama, par tehwa parradneekeem patte dauds fo ne buhtu behdaju fees? Bet ta deewabihjiga firds, ar fo winna ispuschfota bija, ta winnai scho lihdsenii un jo weeglu pasaules-zellu ne lahwe staigah. Labbaki gruhti zeest,

ne kā tehva gohda wahrdu kaunā pamest. Ar tahdu, no Deewa garru spehzinatu prahlu, winna apnehmabs, wissus tehva parradus ismafsaht. Ar gudribu un firds drohschibu ta scho leelu darbu usnephme. Gruhti gaddi winnai schē paligā ne nahze; bet ar gudru flussu gaidischamu ta to isdevigu laiku sagaidija, furrā nelaika tehva muischa warreja itt labbi pahrdohtha tapt. Wissi Kungi, kam parrada-grahmata rohkās bija, tappe saazinati preefsch Teebas, un ne weens ne paslifke, kam pilna atlhdīnschana ne buhtu tappusi. Valdeew's Deewain! nu winna bija kaidra preefsch Deewa un zilwekeem, un Deew's frehtija to atlifikumu tā, ka winnai ir pahrtifschana ne peetrühke. Bet kas buhs muhsu Kursemmes atraitnei? tai ne kahda parrada-grahmata nar, un pasaule mehds fazzih: wahrda-apfohlischanas nahwe isdihfch. Bet ta Preileine schihs pasaules weeg-las pehdās ne staigadama, atgahdajahs, fo tehws gan apfohlisj bet ne warrejis peepildiht. Ka ne kahda ruhpta assara par winnu ne taptu raudeta, tapebz ta patte wissus tohs pagah-dahiva zaur mannum tai atraitnei 150 fudr. Kubl., ar fo tehva ne ispilditas dahwanas dohma islihdsinaht.

Preeka assaras no mannahm azzim birre, to grahmatu lassoh, jo tahdu firdi Wahzsemme kā Kursemme us leeleeem zelleem ne warr atrast. Bet tahs atraitnes gars wairs schinni pasaule ne mahjoja. Kahdu gaddu preefsch schihs finnas, tas jaw pee saweem zitkahrtigem mihleem Kungeem debbefis bija aishgahis, fur tikkai mihlestiba wissadus parradus islihdsina. Apprezzeta meita, mahtes mantineeze buhdama, no mannim tappe aizinata un apwaizata, zif gan nelaikai mahtei, winnai dohmajoht, no Preileines nahkoht? jo schi to gribboht peepildiht, fo tehws bij apfohlisj. Kā es gan fo warru prassift! schi gohda seewa atbildeja. Preileine deesgan behdas un gruh-tibas zeetust; tas man jau buhtu grehks, winnas behdas wehl leelakas darricht. Tee mihi zeenigi Kungi man, kā sawu paschu behrnu irr audsinaufsch; kā es taggad tahda nepateiziga

buhtu, un wehl leelu naudu prassitu! Ko Preileine no labbas firds man gribb doht, to es par labbu nemischu un winnai pateifschu. Lai Deew's winnu preezina! — un to fakkoh, wahrdi tai peetrühke, bet assaras birre no waiga, un Deew's pasinne schahs assaras, no kahdas firds tahs zehluschas.

Es wissu to mihlai Preileinei esmu rakstijis, un winnas laipniga gohda firds ar preeku to apstiprina, fo bija fo hlijsi. Ta nauda taps ismafsata. No weena gudra vihra, kas wez-jos laikos dihwoja, tohp stahstihts, ka tas kahdu reisi deenas widdū ar fwessi wehjaluktrā us tirgus plazzi gahjis, zilwekus mekleht, gribbedams zaur to nofhmeht, fo jau fakkams wahrds fakka: ka ar ugguni jamekle, ja pateesi taisnu labbu zilweku gribb useet. Sennams, tahdās weetās ir ne atrasi, fo meklest; bet tā kā tumschā nafti tahs jaukafas swaigsnites mirdsin mirds, un Deewa behrnu firdis preezina; tā ir daschās apslehytās weetās starp baggateem un nabbageem, starp augsteem un semmeem tahda firds rohnahs, pee ka ar Jesus wahrdeem warr issaukt: Swehtigi irr tee

Pauffler.

Mums schi grahmatu atsuhtita, lai Alwises eleefkam:

No Zelgawas kirspēhles.

Mehs ar preeku eeksch muhsu Latveeschu Alwisen Mr. 44. effani lassijuschi, kad weens no muhsu brahleem, Indrikis Talent, tahds gudris un pateesi gohda wihrs, bes nekahdahn skohlahm un mahzibahm bijis, winsch sinnams weens gan tahds ne buhs bijis un wehl daschu tahdu warretu atrast, bet tatschu retti tee irr, fo Deew's ar tahdu prahlu un samannu aplaimo, un ne wissi warr bes mahzibahm gudri tapt, kā tas zeenigs Tukkumes draudsies Mahzitais eeksch tahs Alwises Mr. 49. dohma un fakka, lai tee Latveeschu ne tafotees par Wahzeescheem, nedz Kursemme par jaunu Wahzemmi, kā tas gohdigs Wezz-Swahrdes waggars Zehkabs rakstijis; schis

gohda wihrs taisni ne buhs dohmajis, kad Kursemme eefsch fawas buhschanas par Wahzsemme buhs tapt, tas arri ne warr notift un ne irr waijadsigs, bet winsch taisni buhs dohmajis, lai tee Latweeschi eefsch gudribas un sapraschanas teem Wahzsemmekeem pakkal bsemmahs, jo dauds Latweeschi jau irr, kas Wahz-wallodu proht un wairak irr mahzijuschees, ka dasch Wahzeets un tomehr ne gribb Wahzeetschi tapt un irr labbi fainneeki un semmes kohpeji, bes pahrgrohsitu firds prahstu. Woi ne buhtu labbi, kad jau taggad tee mums no muhsu schehliga Keisera dohti brihwibas-lifikumi no daudseem labbaki saprasti taptu un dasch ne allotohs? taisnibus tee gohda wihi, Klubbischu Jahnis un Wezz-Swahrdes waggars Jekabs fakka, kad wehl dauds mulkibas muhsu starpa. Woi ne buhtu labbi, kad dasch par Teefas-wihru zelts, wairak mahzetu lassht un saprast, ka Behrtuli un Meiju: Woi ne buhtu labbi, kad dasch gudraks pee fawas mahju, lauku- un lohpu-kohpschanas buhtu, kad dasch fawu Deewu labbaki atsicht un fawu tizzibu ihsti saprast warretu; eefsch muhsu grahmatahin irr sinnams dascha labba mahziba atrohnama, bet dauds lassitaju irr, kas tohs wahrbus gan saproht, tomehr tahs dohmas isschfirt ne warr, ko eefsch skohlalm lehtaki mahzitees warr, ka no fawu prahsta. Mehs ne gribbam muhsu mihi tehwusemni par Wahzsemme taisicht; mehs ne gribbam Wahzsemmes laimes, mantas jeb nelaimes; mehs gribbam paschi zaur fewim fawu laimi dsemdeht; mehs gribbam Latweeschi eefsch tautas un wallodas palift, un fawem likkumeem paflausigi buht; bet, mihi brahli! lai mehs mahzamees, zif katri sprehjam un warram, ka muhsu schehligs Keisars mums pats pawehl; lai pamahzam fawus masakus brahkus un rahdam winnacem labbus zeltus; lai gahdajam par skohlalm un luhsam fawus Semmes-waldinekus, zeenigus Kungus un Mahzitajus par paligu; lai mehs parahdam, kad mehs muhsu schehliga Semmes-tehwa un Keisera apgahdaschanas wehrti effam; lai mehs tam nammam tahs mums schinkotas brihwibas labbu grunti leekam, ka

muhsu pehznahkami to ehku tur drohschi warr wirfu taisicht, kas pehz Deewa gribbeschanas, sunteem gaddus warr turreht; lai mehs ne krahjam, bet arr welti ne isschkehrschanas tahs laizigas mantas, labbaki darrifim ta ka Indrikis Talent darrija un ka dasch Mahzitais ne darra, kam ka Jesus Mahzeklim pehz winna mahzibahm mums par preefchishmi darriht waijadsetu, bet daschureis pats awjungs par wilku tohp; tahdi paldees Deewam gan retti atrohnahs, bet pateesi no firds mums jaluhds, ka tas zeenigs Lufkunes draudses Mahzitais muhs mahza: „Deews dohd „mums labbus ustizzigus Mahzitajus,“ un mehs warram wehl flahf peelit. „Deews „dohd mums tahdus Mahzitajus, ka nelaikis „wezzais Etenderis un wehl zitti retti bijuschi „un retti wehl taggad irr, kas pee isskaidroschanas un apgaismoschanas to Latweeschu irr „strahdajuschi un wehl strahda.“

Teem zeenigeem apgahdatajeeem to Latweeschu Alwischu mehs wehl ihpaschi pateizibu dohdam, par winnu gruhtu darbu, ko winni muhsu sunnaschanas un pamahzischanas labbad irr usnehmischees, mehs ne prassam pehz Wahzu Alwischm, jo mehs effam pahrliezinajuschees, kad tur mas atrohnams, kas mums derrigs buhtu, un scho masumu mehs atrohdam muhsu Alwises, un woi tas newaid muhsu tautai par gohdu, kad Alwises muhsu walloda tohp isdohatas? kas ne irr bijis, ka mehr schi pasaule stahw, tadeht peenahkabs scho mums parahditu gohdu ar pateizibu atsicht.

Schneebach.

Teefas fluddin a schanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserissas Majestet, ta Patwaldineeka wissu Kreerou Walsts u. t. j. pr., tohp no Brandenburg-muischhas Pagasta-teefas, pehz tam ka no winnas us Dohbeles Aprinka-teefas pawehleschanu par wissu mantu ta islifta Pfalzgrafen-muischhas fainneeka Geesen Fahna, tapehz ka winna parradi winna mantu pahrlahpj, tas konkurs-prazzejis schodeen spreessis, zaur scho wissi un katri parrada-prassitaji, kurreem

fahdas mekleschanas pee tahs mantas ta islkita
 faimneeka Geesen Zahna irraid, ussaukti, pee
 pasaudefchanas sawas taisnibas, eelsch laika
 no divi mehnescheem, tas irr lihds 27tu
 Merz 1823, kusch par weenigu islehgfschanu
 un peedohdamu termini nolikts tappis, few ar
 sawahm prassifchanahm un wimmu parahdi-
 schanahm pee schihs Teefas us taisnigu wiessi
 peeteizahs un to tahtaku pehz liktumu preefsch-
 rakstischamu fagaida. Brandenburg = muischa,
 tann 27ta Janwar 1823. (3)

(S. W.) Us tizzibu,

Nr. 22. Friedrich Henko, Teefas = strihweris.

Us parwehleschamu tahs Keiseristkas
 Majesteet, ta Patwaldineeka wiessi Kreewu
 u. t. j. pr., tohp no Snikkera Pagasta = teefas
 wiessi tee, kam fahdas taisnas prassifchanas
 pee Snikkera fainneeka Uppeneek Frizz buhtu,
 kas no sawahm mahjahn islkits, aizinati,
 lai pee schihs Teefas lihds tai 24taf
 Bewrar mehnescha deenai schi gadda teizahs.

Snikkera Pagasta = teesa, tann 27ta Janwar
1823. (2)

Ellgut Frizz, Teefas = wezzakais.
Lubbe, Teefas = strihweris.

Wiessi tee, kam taisnas prassifchanas buhtu
 pee tahs masas mantas ta preefsch fahdahm
 neddelahm ar leeleem parradeem nomirruscha
 schinniga fainneeka Salne Pahwil; talihdi
 arridsan pee tahs mantas ta schinniga fain-
 neeka Lepel Indrik, kas parradu mafsa-
 schanas nesphezibas dehl sawas mahjas, kum
 Inventariuma gabbali truhfst, nodewis, tohp
 no schihs Pagasta = teefas aizinati, lai pee sau-
 deschanas sawas teefas eelsch gnahm nedde-
 lahm no tahs scheit appakschä rakstitas deenas
 peeteizahs un fagaida, fo Teefas spreedihs.
 Baltas = muishas Pagasta = teesa, tann 14ta
 Dezember 1822. (1)

Lezke Brenz, Pagasta = wezzakais.

J. E. von Grebski, Pagasta = teefas
strihweris.

Maudas, Labbibas un Prezzi firgus us plazzi. Nihge tann 5ta Bewrar 1823.

	Sudraba naudâ. Nb. Kp.		Sudraba naudâ. Nb. Kp.
3 Rubboli 73 Kap. Papihru naudas geldeja	I —	I Pohds kannepu . tappe mafsahts ar	I —
5 — Papihru naudas . . —	I 33	I — linnu labbakas surtes — —	2 50
i jauns Dahldeis . . . . —	I 33	I — flitakas surtes — —	2 20
i Puhrs rudsu . . . tappe mafsahts ar	I 40	I — tabaka . . . . — —	1 —
L — kweeschu . . . — —	I 85	I — dselses . . . . — —	75 —
I — meeschu . . . — —	I 5	I — sveesta . . . . — —	2 —
I — meeschu - putrainu — —	I 60	I — muzzâ silku, preeschu muzzâ — —	6 —
I — ausu . . . . — —	I 70	I — — wihschhu muzzâ — —	6 25
I — kweeschu - miltu — —	I 75	I — farkanas fahls . — —	7 —
I — bihdeletu rudsu - miltu — —	I 80	I — rupjas leddainas fahls — —	6 —
I — rupju rudsu - miltu — —	I 40	I — rupjas baltas fahls — —	5 —
I — sînu . . . . — —	I 50	I — smalatas fahls . — —	4 75
I — linnu - sehklas . . — —	I 3 —	50 Graschi irr Warra jeb Papihres Rubbuls un Warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ mafsa.	
I — kannepu - sehklas . . — —	I 75		
I — limmenu . . . — —	I 50		

Zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: F. D. Braunschweig, Censor.
No. 53.